

ΟΔΗΓΙΑ 2005/60/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 26ης Οκτωβρίου 2005

σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2 πρώτη και τρίτη περίοδος, και το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας⁽²⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η μαζική ροή χρημάτων που προέρχεται από παράνομες δραστηριότητες δύναται να επιφέρει ζημία στη σταθερότητα και τη φήμη του χρηματοπιστωτικού τομέα και συνιστά απειλή για την ενιαία αγορά, η δε τρομοκρατία κλονίζει τα ίδια τα θεμέλια της κοινωνίας μας. Αποτελέσματα μπορούν να επιφέρουν, εκτός από την προσέγγιση του ποινικού δικαίου, και οι προσπάθειες πρόληψης μέσω του χρηματοπιστωτικού συστήματος.
- (2) Η φερεγγυότητα, η ακεραιότητα και η σταθερότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών και η αξιοπιστία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του μπορούν να κλονιστούν σοβαρά από τις προσπάθειες των εγκληματιών και των συνεργών τους είτε να συγκαλύψουν την προέλευση των προϊόντων των εγκληματικών δραστηριοτήτων είτε να διοχετεύσουν νόμιμο ή παράνομο χρήμα με σκοπό την τρομοκρατία. Η κοινοτική δράση σε αυτόν τον τομέα είναι αναγκαία για να αποφευχθεί η θέσπιση μέτρων από τα κράτη μέλη για την προστασία των χρηματοπιστωτικών τους συστημάτων, τα οποία μπορεί να μη συνάδουν με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και με τους κανόνες του κράτους δικαίου και της ευρωπαϊκής δημόσιας τάξης.
- (3) Εάν δεν θεσπιστούν ορισμένα μέτρα συντονισμού σε κοινοτικό επίπεδο, οι μετερχόμενοι τη νομιμοποίηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και οι χρηματοδοτούντες την τρομοκρατία ενδέχεται να προσπαθήσουν να επωφεληθούν από την ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων και την ελεύθερη παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών που συνεπάγεται ο ενιαίος χρηματοπιστωτικός χώρος για να διευκολύνουν τις παράνομες δραστηριότητές τους.
- (4) Η οδηγία 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από

παράνομες δραστηριότητες⁽⁴⁾ θεσπίστηκε ως απάντηση στις εν λόγω ανησυχίες στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Απαιτούσε από τα κράτη μέλη να απαγορεύουν τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και να υποχρεώνουν τον χρηματοπιστωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών ιδρυμάτων και ευρείας κλίμακας άλλων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πελατών τους, να τηρούν τα δέοντα αρχεία, να θεσπίζουν εσωτερικές διαδικασίες για την κατάρτιση του προσωπικού και την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες καθώς και να αναφέρουν κάθε ένδειξη νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στις αρμόδιες αρχές.

- (5) Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας διενεργούνται συχνά σε διεθνές επίπεδο. Τα μέτρα που λαμβάνονται αποκλειστικά σε εθνικό ή ακόμα και σε κοινοτικό επίπεδο, χωρίς να ληφθούν υπόψη ο διεθνής συντονισμός και η διεθνής συνεργασία, έχουν πολύ περιορισμένα αποτελέσματα. Τα μέτρα που θεσπίζονται από την Κοινότητα στον τομέα αυτόν θα πρέπει να μην αντιβαίνουν προς τις άλλες δράσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο άλλων διεθνών φόρουμ. Η κοινοτική δράση θα πρέπει να συνεχίσει να λαμβάνει υπόψη ιδιαίτερα τις συστάσεις της ομάδας χρηματοοικονομικής δράσης (εφεξής «FATF»), η οποία αποτελεί τον κυριότερο διεθνή φορέα που ενεργοποιείται για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Εφόσον οι συστάσεις της FATF αναδεωρήθηκαν ουσιαστικά και επεκτάθηκαν το 2003, η κοινοτική οδηγία θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με το νέο αυτό διεθνές πρότυπο.
- (6) Η γενική συμφωνία για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών (GATS) επιτρέπει στα μέλη να θεσπίζουν μέτρα αναγκαία για την προστασία των χρηστών ηθών, την πρόληψη της απάτης, καθώς και να θεσπίζουν μέτρα για λόγους προληπτικής εποπτείας, συμπεριλαμβανόμενης της διασφάλισης της σταθερότητας και ακεραιότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος.
- (7) Καίτοι αρχικά περιοριζόταν στα αδικήματα που σχετίζονται με τη διακίνηση ναρκωτικών, τα τελευταία έτη παρατηρείται η τάση μεγάλης διεύρυνσης του ορισμού της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, που βασίζεται σε ευρύτερη κλίμακα κύριων αδικημάτων. Η διεύρυνση της κλίμακας κύριων αδικημάτων διευκολύνει την υποβολή αναφορών υπόπτων συναλλαγών και τη διεθνή συνεργασία σε αυτόν τον τομέα. Επομένως, ο ορισμός του σοβαρού εγκλήματος θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τον ορισμό του σοβαρού εγκλήματος στην απόφαση-πλαίσιο 2001/500/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2001, για το ξέπλυμα χρήματος, τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Γνώμη της 11ης Μαΐου 2005 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ ΕΕ C 40 της 17.2.2005, σ. 9.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 26ης Μαΐου 2005 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 19ης Σεπτεμβρίου 2005.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 166 της 28.6.1991, σ. 77· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2001/97/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 344 της 28.12.2001, σ. 76).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 182 της 5.7.2001, σ. 1.

- (8) Περαιτέρω, η εκμετάλλευση του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη διοχέτευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή ακόμα και νομιμοποιημένων εσόδων από παράνομες δραστηριότητες με σκοπό την τρομοκρατία δημιουργεί σαφείς κινδύνους για την ακεραιότητα, την ορθή λειτουργία, τη φήμη και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Συνεπώς, τα προληπτικά μέτρα της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να επεκταθούν, ώστε να διέπουν όχι μόνο τη διαχείριση εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες αλλά και τη συλλογή χρημάτων ή περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την τρομοκρατία.
- (9) Η οδηγία 91/308/ΕΟΚ, παρόλο που επέβαλε την υποχρέωση της εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη, περιελάμβανε σχετικά λίγες λεπτομέρειες για τις συναφείς διαδικασίες. Ενόψει της ουσιαστικής σημασίας που έχει η εν λόγω πτυχή της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, είναι σκόπιμο, σύμφωνα με τα νέα διεθνή πρότυπα, να εισαχθούν ειδικότερες και λεπτομερέστερες διατάξεις που να αφορούν την εξακρίβωση και τον έλεγχο της ταυτότητας του πελάτη και κάθε πραγματικού δικαιούχου. Προς τούτο, απαιτείται ο ακριβής ορισμός της έννοιας του «πραγματικού δικαιούχου». Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί οι μεμονωμένοι δικαιούχοι νομικού προσώπου ή νομικού μηχανισμού, όπως ιδρύματος ή εταιρείας καταπιστευτικής διαχείρισης (trust), και, ως εκ τούτου, είναι αδύνατον να αναγνωρισθεί η ταυτότητα ενός προσώπου ως πραγματικού δικαιούχου, θα ήταν επαρκές να αναγνωρισθεί η κατηγορία προσώπων που θεωρούνται δικαιούχοι του ιδρύματος ή της εταιρείας καταπιστευτικής διαχείρισης. Αυτή η απαίτηση δεν θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει την αναγνώριση της ταυτότητας των ατόμων που αποτελούν την εν λόγω κατηγορία προσώπων.
- (10) Τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει, σύμφωνα με την οδηγία αυτή, να εξακριβώνουν και να ελέγχουν την ταυτότητα του πραγματικού δικαιούχου. Προκειμένου να τηρείται η απαίτηση αυτή, θα πρέπει να επαφίεται στα εν λόγω ιδρύματα, οργανισμούς και πρόσωπα εάν θα κάνουν χρήση των δημόσιων αρχείων των πραγματικών δικαιούχων, εάν θα ζητήσουν από τους πελάτες τους τα σχετικά δεδομένα ή εάν θα λάβουν την πληροφορία με άλλον τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκταση των μέτρων δέουσας επιμέλειας (due diligence) ως προς τον πελάτη συσχετίζεται με τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, γεγονός που εξαρτάται από τον τύπο του πελάτη, την επιχειρηματική σχέση, το προϊόν ή τη συναλλαγή.
- (11) Συμβάσεις δανείων που προβλέπουν ότι ο λογαριασμός του δανείου χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τον σκοπό αυτόν και η αποπληρωμή του γίνεται από λογαριασμό που ανοιχτήκε στο όνομα του πελάτη σε ένα από τα πιστωτικά ιδρύματα που διέπονται από την παρούσα οδηγία σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ), θεωρούνται γενικώς ως παράδειγμα τύπων συναλλαγών χαμηλότερου κινδύνου.
- (12) Εφόσον οι επενδυτές νομικού προσώπου ή νομικού μηχανισμού ασκούν ουσιαστικό έλεγχο στη χρήση των περιουσιακών στοιχείων, θα πρέπει να θεωρούνται πραγματικοί δικαιούχοι.
- (13) Οι σχέσεις καταπιστευτικής διαχείρισης χρησιμοποιούνται ευρέως σε εμπορικά προϊόντα ως διεθνώς αναγνωρισμένο χαρακτηριστικό των χρηματοπιστωτικών αγορών που υπόκεινται σε συνολική εποπτεία. Η υποχρέωση προσδιορισμού του πραγματικού δικαιούχου δεν απορρέει από μόνο το γεγονός ότι υφίσταται σχέση καταπίστευσης στη συγκεκριμένη αυτή περίπτωση.
- (14) Οι διατάξεις που θεσπίζει η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να ισχύουν εφόσον οι δραστηριότητες των ιδρυμάτων, οργανισμών και προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ασκούνται στο διαδίκτυο.
- (15) Καθώς η εντατικοποίηση των ελέγχων στον χρηματοπιστωτικό τομέα ώθησε πολλούς μετερχομένους τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδοτούντες την τρομοκρατία να αναζητήσουν εναλλακτικές μεθόδους για την απόκρυψη της προέλευσης των προϊόντων των εγκληματικών δραστηριοτήτων και επειδή οι διάυλοι αυτοί μπορούν να αξιοποιηθούν για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, οι υποχρεώσεις κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας θα πρέπει να επεκταθούν στους διαμεσολαβητές ασφαλειών ζωής και στους φορείς παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες καταπιστευτικής διαχείρισης και επιχειρήσεις.
- (16) Οι νομικές οντότητες που εμπίπτουν ήδη στη νομική ευθύνη ασφαλιστικής επιχείρησης και, επομένως, εμπίπτουν ήδη στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην κατηγορία των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών.
- (17) Η άσκηση καθηκόντων διευθυντή ή διαχειριστή εταιρείας δεν καθιστά αφεαυτής τον ασκούντα φορέα παροχής υπηρεσιών καταπιστευτικής διαχείρισης και εταιρικών υπηρεσιών. Για τον λόγο αυτόν, ο ορισμός καλύπτει μόνο τα πρόσωπα που ασκούν καθήκοντα διευθυντή ή διαχειριστή για τρίτο πρόσωπο στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους.
- (18) Έχει επανειλημμένως αποδειχθεί ότι οι συναλλαγές μεγάλων ποσών σε μετρητά προσφέρονται ιδιαίτερα για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Συνεπώς, στα κράτη μέλη εντός των οποίων επιτρέπεται η καταβολή πληρωμής σε μετρητά που υπερβαίνουν το ισχύον όριο, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους, εμπορεύονται αγαθά και δέχονται την καταβολή πληρωμών σε μετρητά, θα πρέπει να υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Έμποροι αγαθών υψηλής αξίας, όπως πολύτιμοι λίθοι και μέταλλα ή έργα τέχνης, καθώς και δημοπράτες εμπίπτουν οπωσδήποτε στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας εφόσον οι καταβολές προς αυτούς γίνονται σε μετρητά για ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των 15 000 ευρώ. Προκειμένου να εξασφαλισθεί ο ουσιαστικός έλεγχος της συμμόρφωσης της δυναμικώς ευρείας αυτής ομάδας προσώπων, ιδρυμάτων και οργανισμών προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη μπορούν να εστιάζουν τις ελεγκτικές δραστηριότητές τους κυρίως στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εκτίθενται σε σχετικά υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης παρανόμων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σύμφωνα με τη βασική αρχή του ελέγχου λόγω κινδύνου. Λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών καταστάσεων που επικρατούν στα διάφορα κράτη μέλη, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να θεσπίσουν αυστηρότερες διατάξεις, προκειμένου να αντιμετωπίσουν καταλλήλως τον κίνδυνο που εγκυμονεί η καταβολή μεγάλων ποσών σε μετρητά.

- (19) Η οδηγία 91/308/ΕΟΚ συμπεριέλαβε τους συμβολαιογράφους και άλλους ανεξάρτητους επαγγελματίες νομικούς στο πεδίο εφαρμογής του καθεστώτος της Κοινότητας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες· το πεδίο αυτό εφαρμογής θα πρέπει να παραμείνει ως έχει στην παρούσα οδηγία· οι εν λόγω επαγγελματίες νομικοί, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη, εμπίπτουν στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας όταν συμμετέχουν σε χρηματοπιστωτικές ή εταιρικές συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της παροχής φορολογικών συμβουλών, οι οποίες ενέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο κατάχρησης των υπηρεσιών των εν λόγω επαγγελματιών νομικών για τη νομιμοποίηση των προϊόντων των εγκληματικών δραστηριοτήτων ή για σκοπούς χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- (20) Όταν ανεξάρτητα μέλη επαγγελματιών που παρέχουν νομικές συμβουλές, αναγνωρίζονται από τον νόμο και υπόκεινται σε έλεγχο, όπως οι δικηγόροι, διαπιστώνουν τη νομική θέση ενός πελάτη ή εκπροσωπούν τον πελάτη στα πλαίσια νομικής διαδικασίας, δεν θα ήταν σκόπιμο, βάσει της παρούσας οδηγίας, να επιβληθεί στους επαγγελματίες αυτούς νομικούς, για τις συγκεκριμένες δραστηριότητές τους, η υποχρέωση να αναφέρουν τυχόν υπόνοιες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Πρέπει να προβλεφθούν εξαιρέσεις από οποιαδήποτε υποχρέωση αναφοράς πληροφοριών που αποκτήθηκαν πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά από νομικές διαδικασίες ή κατά τη διάρκεια της διαπίστωσης της νομικής θέσης του πελάτη. Συνεπώς, η παροχή νομικών συμβουλών εξακολουθεί να υπόκειται στην υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, εκτός εάν ο ίδιος ο νομικός σύμβουλος συμμετέχει σε νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή σε χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, εάν οι νομικές συμβουλές παρέχονται με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή εάν ο δικηγόρος γνωρίζει ότι ο πελάτης ζητά νομικές συμβουλές με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- (21) Υπηρεσίες άμεσα συγκρίσιμες πρέπει να αντιμετωπίζονται ομοίως, όταν παρέχονται από επαγγελματία που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Προκειμένου να διαφυλαχθούν τα δικαιώματα που θεσπίζονται στην ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών και στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όσον αφορά τους ελεγκτές, τους εξωτερικούς λογιστές και τους φορολογικούς συμβούλους, οι οποίοι, σε ορισμένα κράτη μέλη, δικαιούνται να υπερασπίζονται ή να εκπροσωπούν έναν πελάτη στα πλαίσια δικαστικών διαδικασιών ή να διαπιστώνουν τη νομική του θέση, οι πληροφορίες που αποκτούν κατά την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων δεν θα πρέπει να υπόκεινται στις υποχρεώσεις αναφοράς βάσει της παρούσας οδηγίας.
- (22) Θα πρέπει να αναγνωριστεί ότι ο κίνδυνος της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας δεν είναι ο ίδιος σε όλες τις περιπτώσεις. Σύμφωνα με την προσέγγιση που βασίζεται στην εκτίμηση του κινδύνου, θα πρέπει να εισαχθεί στην κοινοτική νομοθεσία η αρχή ότι σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να επιτρέπεται η απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη.
- (23) Η παρέκκλιση σχετικά με την ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων ομαδοποιημένων λογαριασμών που τηρούν συμβολαιογράφοι ή άλλοι ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί δεν αίρει τις υποχρεώσεις που υπέχουν οι εν λόγω συμβολαιογράφοι ή άλλοι ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Οι υποχρεώσεις αυτές περιλαμβάνουν την ανάγκη οι εν λόγω συμβολαιογράφοι και άλλοι ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί να εξακριβώνουν οι ίδιοι την ταυτότητα των δικαιούχων των ομαδοποιημένων λογαριασμών που αυτοί τηρούν.
- (24) Επίσης, η κοινοτική νομοθεσία θα πρέπει να αναγνωρίσει ότι ορισμένες καταστάσεις ενέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Καίτοι θα πρέπει να διαπιστώνονται η ταυτότητα και η επιχειρηματική εικόνα όλων των πελατών, υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες απαιτούνται ιδιαίτερα αυστηρές διαδικασίες εξακρίβωσης και ελέγχου της ταυτότητας του πελάτη.
- (25) Αυτό ισχύει ιδίως στις επιχειρηματικές σχέσεις με πρόσωπα που κατέχουν ή κατείχαν σημαντικές δημόσιες θέσεις, ιδίως πρόσωπα που προέρχονται από χώρες όπου η δωροδοκία είναι ευρέως διαδεδομένη. Οι σχέσεις αυτές μπορούν να εκθέσουν ιδίως τον χρηματοπιστωτικό τομέα σε σημαντικούς νομικούς κινδύνους ή/και σε κινδύνους για τη φήμη του. Η διεθνής προσπάθεια για την καταπολέμηση της δωροδοκίας δικαιολογεί επίσης την ανάγκη αυξημένης προσοχής στις περιπτώσεις αυτές και την εφαρμογή ολοκληρωμένων μέτρων συνήθους δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη για πρόσωπα πολιτικώς εκτεθειμένα που κατοικούν στο εσωτερικό του κράτους μέλους, ή αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη για πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα.
- (26) Η λήψη έγκρισης από την ανώτερη διοίκηση για την εγκαθίδρυση επιχειρηματικών σχέσεων δεν συνεπάγεται τη λήψη έγκρισης από το διοικητικό συμβούλιο αλλά από την αμέσως ανώτερη αρχή της ιεραρχίας του προσώπου που ζητεί την εν λόγω έγκριση.
- (27) Για την αποφυγή της επανάληψης των διαδικασιών εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη που οδηγούν σε καθυστέρησης και έλλειψη αποτελεσματικότητας στις συναλλαγές είναι σκόπιμο, υπό τον όρο των καταλλήλων εγγυήσεων, να επιτρέπεται η εισαγωγή πελατών, η εξακρίβωση της ταυτότητας των οποίων έχει ήδη πραγματοποιηθεί σε άλλο πλαίσιο. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ίδρυμα, οργανισμός ή πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας βασίζεται σε τρίτο μέρος, η τελική ευθύνη για τη διαδικασία δέουσας επιμέλειας απόκειται στο ίδρυμα, στον οργανισμό ή στο πρόσωπο στο οποίο ο πελάτης είναι εισαγμένος. Το τρίτο μέρος, ή εισάγων, εξακολουθεί να υπέχει επίσης ίδια ευθύνη όσον αφορά το σύνολο των απαιτήσεων της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης να αναφέρει ύποπτες συναλλαγές και να τηρεί αρχεία, εφόσον η σχέση του με τον πελάτη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

- (28) Στις περιπτώσεις σχέσεων πρακτόρευσης ή εξωτερικής ανάθεσης βάσει συμβάσεως μεταξύ ιδρυμάτων, οργανισμών ή προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και εξωτερικών φυσικών ή νομικών προσώπων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, κάθε υποχρέωση που αφορά την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράλληλες δραστηριότητες και την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, την οποία υπέχουν οι εν λόγω πράκτορες ή εξωτερικοί συνεργάτες ως τμήμα των ιδρυμάτων, οργανισμών ή προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, μπορεί μόνο να συσταθεί συμβατικά και δεν απορρέει από την παρούσα οδηγία. Η ευθύνη για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία εξακολουθεί να βαρύνει το ίδρυμα, τον οργανισμό ή το πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της.
- (29) Οι ύποπτες συναλλαγές θα πρέπει να γνωστοποιούνται στη μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ), η οποία αποτελεί το εθνικό κέντρο παραλαβής, ανάλυσης και διαβίβασης προς τις αρμόδιες αρχές των αναφορών για τις ύποπτες συναλλαγές καθώς και άλλων πληροφοριών σχετικά με την ενδεχόμενη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Αυτό δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να τροποποιήσουν τα συστήματα αναφοράς που διαθέτουν, στο πλαίσιο των οποίων η αναφορά υποβάλλεται μέσω εισαγγελικής αρχής ή άλλης αρχής επιβολής του νόμου, εφόσον οι πληροφορίες διαβιβάζονται άμεσα και χωρίς αλλοιώσεις στις ΜΧΠ δίνοντάς τους τη δυνατότητα να ασκούν κανονικά τα καθήκοντά τους, συμπεριλαμβανομένης της διεθνούς συνεργασίας με άλλες ΜΧΠ.
- (30) Κατά παρέκκλιση από τη γενική απαγόρευση της διενέργειας υπόπτων συναλλαγών, το ίδρυμα, ο οργανισμός ή το πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δύναται να εκτελεί ύποπτες συναλλαγές προτού ενημερώσει τις αρμόδιες αρχές, όταν η αποφυγή της διενέργειας της συναλλαγής είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τη δίωξη των προσώπων υπέρ των οποίων διενεργείται η εικαζόμενη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Το γεγονός αυτό, ωστόσο, δεν θίγει τις διεθνείς υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη να δεσμεύουν αμελλητί κεφάλαια ή άλλα περιουσιακά στοιχεία των τρομοκρατών, των τρομοκρατικών οργανώσεων και όσων χρηματοδοτούν την τρομοκρατία, βάσει των σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.
- (31) Εφόσον κράτος μέλος αποφασίζει να κάνει χρήση των εξαιρέσεων του άρθρου 23 παράγραφος 2 μπορεί να επιτρέψει ή να ζητήσει από τον αυτορρυθμιζόμενο φορέα που εκπροσωπεί τα πρόσωπα τα οποία μνημονεύονται σε αυτό το άρθρο να μην διαβιβάσει στη ΜΧΠ οποιαδήποτε πληροφορία αποκτά από αυτά τα πρόσωπα υπό τις περιστάσεις που προβλέπει το άρθρο αυτό.
- (32) Υπήρξαν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι που ανέφεραν τις υποψίες τους για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες απειλήθηκαν ή εκτέθηκαν σε εχθρικές ενέργειες. Καίτοι η παρούσα οδηγία δεν μπορεί να επέμβει στις δικαστικές διαδικασίες των κρατών μελών, αυτό το ζήτημα είναι καίριο για την αποτελεσματικότητα του συστήματος καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν επίγνωση του εν λόγω προβλήματος και να πράξουν ότι μπορούν για να προστατεύσουν τους εργαζόμενους από απειλές και εχθρικές ενέργειες αυτού του είδους.
- (33) Η γνωστοποίηση πληροφοριών που προβλέπει το άρθρο 28 θα πρέπει να συνάδει προς τους κανόνες της διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες που θεσπίζει η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (*). Επιπλέον, το άρθρο 28 δεν επιτρέπεται να θίγει την εθνική νομοθεσία περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του επαγγελματικού απορρήτου.
- (34) Τα πρόσωπα που απλώς μετατρέπουν έντυπα έγγραφα σε ηλεκτρονικά δεδομένα και ενεργούν στο πλαίσιο συμβολαίου με πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, το ίδιο ισχύει, δε, και για κάθε νομικό ή φυσικό πρόσωπο που παρέχει σε πιστωτικά ή χρηματοοικονομικά ιδρύματα απλώς συστήματα μηνυμάτων ή άλλα συστήματα υποστήριξης για τη διαβίβαση κεφαλαίων ή συστήματα συμψηφισμού και διακανονισμού.
- (35) Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας αποτελούν διεθνή προβλήματα και η προσπάθεια καταπολέμησής τους θα πρέπει να είναι παγκόσμια. Όταν τα κοινοτικά πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί έχουν υποκαταστήματα και θυγατρικές που βρίσκονται σε τρίτες χώρες η νομοθεσία των οποίων στον τομέα αυτόν είναι ελλιπής, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή πολύ διαφορετικών προτύπων εντός ιδρύματος ή οργανισμού ή ομίλου ιδρυμάτων ή οργανισμών, θα πρέπει τα εν λόγω υποκαταστήματα ή οι θυγατρικές να εφαρμόζουν το κοινοτικό πρότυπο ή να γνωστοποιούν στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους προέλευσής τους ότι η εφαρμογή αυτή δεν είναι δυνατή.
- (36) Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να μπορούν να ανταποκρίνονται γρήγορα στα αιτήματα πληροφοριών σχετικά με τις επιχειρηματικές σχέσεις τους με κατονομασμένα πρόσωπα. Για τον σκοπό της εξακρίβωσης των επιχειρηματικών αυτών σχέσεων και προκειμένου να μπορούν να παράσχουν ταχέως τις πληροφορίες αυτές, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους αποτελεσματικά συστήματα, αντίστοιχα με το μέγεθος και τη φύση των επιχειρήσεων. Ειδικότερα, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι μεγάλοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί είναι εύλογο να έχουν στη διάθεσή τους ηλεκτρονικά συστήματα. Η ρύθμιση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο διαδικασιών που οδηγούν σε μέτρα όπως η δέσμευση ή η κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένων των περιουσιακών στοιχείων των τρομοκρατών), σύμφωνα με τη σχετική εθνική ή ενωσιακή νομοθεσία για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

(*) ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31· οδηγία όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1).

- (37) Η παρούσα οδηγία θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες όσον αφορά την άσκηση της δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης δέουσας επιμέλειας για πελάτες ή επιχειρηματικές σχέσεις υψηλού κινδύνου, όπως αρμόζουσες διαδικασίες για τη διακρίβωση του αν κάποιο πρόσωπο είναι πολιτικώς εκτεθειμένο, καθώς και ορισμένες πρόσθετες, λεπτομερέστερες απαιτήσεις, όπως η ύπαρξη διαδικασιών και πολιτικών για τη διαχείριση της συμμόρφωσης. Τις απαιτήσεις αυτές πρέπει να πληρούν όλα τα ιδρύματα, οργανισμοί και πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ενώ αναμένεται από τα κράτη μέλη να προσαρμόσουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων αυτών στις ιδιαιτερότητες των διαφόρων επαγγελματιών και στις διαφορές κλίμακας και μεγέθους των ιδρυμάτων, οργανισμών και προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (38) Για να διατηρηθεί η επαγρύπνηση των ιδρυμάτων, οργανισμών και άλλων φορέων που υπάγονται στην κοινοτική νομοθεσία στον τομέα αυτόν, θα πρέπει να τους παρέχεται, εφόσον είναι δυνατόν, η δυνατότητα υποβολής σχολίων σχετικά με τη χρησιμότητα των αναφορών που υποβάλουν και τη συνέχεια που δίδεται σε αυτές. Προς τούτο και για να είναι δυνατή η επανεξέταση των συστημάτων τους για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν και να βελτιώνουν τις σχετικές στατιστικές.
- (39) Σε περίπτωση εγγραφής σε μητρώο ή χορήγησης αδειας σε ανταλλακτήρια συναλλάγματος ή σε φορείς παροχής υπηρεσιών προς εταιρείες καταπιστευτικής διαχείρισης και επιχειρήσεις ή σε κάβινα σε εθνικό επίπεδο, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που διευθύνουν ουσιαστικά ή πρόκειται να διευθύνουν τις επιχειρήσεις αυτών των νομικών προσώπων καθώς και οι πραγματικοί δικαιούχοι τους είναι ικανά και κατάλληλα. Τα κριτήρια για την εκτίμηση της ικανότητας και καταλληλότητας ενός προσώπου θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Τα κριτήρια αυτά θα πρέπει τουλάχιστον να αντανakλούν την ανάγκη προστασίας των εν λόγω οντοτήτων από καταχρήσεις για εγκληματικούς σκοπούς εκ μέρους των διαχειριστών ή των πραγματικών δικαιούχων τους.
- (40) Λαμβάνοντας υπόψη τον διεθνή χαρακτήρα της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, θα πρέπει να ενθαρρυνθούν όσο το δυνατόν περισσότερο ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ, όπως προβλέπει η απόφαση 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση ρυθμίσεων για τη συνεργασία μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών των κρατών μελών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών⁽¹⁾, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ενωσιακού δικτύου ΜΧΠ. Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα πρέπει να παράσχει τη δέουσα συνδρομή για την προώθηση του εν λόγω συντονισμού, συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής συνδρομής.
- (41) Η σημασία της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας θα πρέπει να οδηγήσει τα κράτη μέλη στη θέσπιση αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων στην εθνική νομοθεσία για αδυναμία τήρησης των εθνικών διατάξεων που θα εκδοθούν σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Κυρώσεις θα πρέπει να προβλέπονται για φυσικά και για νομικά πρόσωπα. Εφόσον τα νομικά πρόσωπα συχνά εμπλέκονται σε πολύπλοκες πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι κυρώσεις αυτές θα πρέπει επίσης να προσαρμοστούν στις δραστηριότητες των νομικών προσώπων.
- (42) Φυσικά πρόσωπα τα οποία, εντός της δομής νομικού προσώπου, αλλά σε αυτόνομη βάση, ασκούν κάποια από τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α) και β), υπέχουν ανεξάρτητη ευθύνη για τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, με εξαίρεση το άρθρο 35.
- (43) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και επαρκώς συνεπής εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, ενδέχεται να χρειαστεί να διευκρινισθούν τεχνικές πτυχές των κανόνων που θεσπίζει η παρούσα οδηγία, λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων πράξεων που ισχύουν στον χρηματοοικονομικό τομέα, των διαφόρων επαγγελματιών και κινδύνων που υπάρχουν στα διάφορα κράτη μέλη, καθώς και των τεχνικών εξελίξεων στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η Επιτροπή θα πρέπει ως εκ τούτου να εξουσιοδοτηθεί να θεσπίσει εκτελεστικά μέτρα, όπως ορισμένα κριτήρια για την εξακρίβωση καταστάσεων χαμηλού και υψηλού κινδύνου, στις οποίες θα ακούσε η απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ή θα ήταν σκόπιμη η αυξημένη δέουσα επιμέλεια, υπό τον όρο ότι τα μέτρα αυτά δεν τροποποιούν τα ουσιαστικά στοιχεία της παρούσας οδηγίας, και ότι η Επιτροπή ενεργεί σύμφωνα με τις γενικές αρχές που θεσπίζει η παρούσα οδηγία, μετά από διαβουλεύσεις με την επιτροπή πρόληψης της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- (44) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν με βάση την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽²⁾. Προς τούτο, θα πρέπει να θεσπιστεί νέα επιτροπή για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η οποία θα αντικαταστήσει την επιτροπή επαφών για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, που συστήθηκε με την οδηγία 91/308/ΕΟΚ.
- (45) Ενόψει των πολύ σημαντικών τροποποιήσεων που πρέπει να επέλθουν στην οδηγία 91/308/ΕΟΚ, αυτή θα πρέπει να καταργηθεί για λόγους σαφήνειας.
- (46) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, ήτοι η πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί συνεπώς, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

⁽¹⁾ ΕΕ L 271 της 24.10.2000, σ. 4.⁽²⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

(47) Κατά την άσκηση των εκτελεστικών της αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, η Επιτροπή θα πρέπει να τηρεί τις εξής αρχές: την ανάγκη υψηλού επίπεδο διαφάνειας και διαβουλευσεως με ιδρύματα, οργανισμούς και πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, καθώς και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο· την ανάγκη να διασφαλισθεί ότι οι αρμόδιες αρχές θα είναι σε θέση να διασφαλίζουν αδιάλειπτη συμμόρφωση προς τους κανόνες· την ανάγκη της εξασφάλισης, όσον αφορά τα εκτελεστικά μέτρα, μακροπρόθεσμης ισορροπίας μεταξύ κόστους και οφέλους για τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας· την ανάγκη τήρησης της αναγκαίας ευελιξίας κατά την εφαρμογή των εκτελεστικών μέτρων, με προσέγγιση αναταποκρινόμενη στον βαθμό κινδύνου· την ανάγκη διασφάλισης συνάφειας με τη λοιπή κοινοτική νομοθεσία στον τομέα αυτόν· την ανάγκη προστασίας της Κοινότητας, των κρατών μελών της και των πολιτών τους από τις συνέπειες της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

(48) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και ακολουθεί τις βασικές αρχές που αναγνωρίζει, συγκεκριμένα, ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ουδεμία διάταξη της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ή να εφαρμόζεται κατά τρόπο ασυμβίβαστο προς την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας απαγορεύονται.

2. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η ακόλουθη συμπεριφορά, όταν τελείται εκ προθέσεως, θεωρείται ως νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες:

α) η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας, εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής της, ή την παροχή συνδρομής σε οποιοδήποτε ενέχεται στη δραστηριότητα αυτή, προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες της δραστηριότητάς του·

β) η απόκρυψη ή η συγκάλυψη της αλήθειας όσον αφορά τη φύση, προέλευση, διάθεση ή διακίνηση περιουσίας ή τον τόπο

στον οποίο αυτή ευρίσκεται, ή την κυριότητα επί περιουσίας ή εκ σχετικών με αυτή δικαιωμάτων, εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα·

γ) η απόκτηση, η κατοχή ή η χρήση περιουσίας εν γνώσει, κατά τον χρόνο της κτήσης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα·

δ) η συμμετοχή σε μια από τις πράξεις που αναφέρουν τα προηγούμενα τρία στοιχεία, η σύσταση οργανώσεως για τη διάπραξη της, η απόπειρα διάπραξης, η υποβοήθηση, η υποκίνηση, η διευκόλυνση ή η παροχή συμβουλών σε τρίτο για τη διάπραξη της.

3. Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες υπάρχει ακόμα και εάν οι δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία διεξήχθησαν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους ή στο έδαφος τρίτης χώρας.

4. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» νοείται η παροχή ή συλλογή κεφαλαίων καθ' οιονδήποτε τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, με την πρόθεση να χρησιμοποιηθούν ή εν γνώσει του γεγονότος ότι θα χρησιμοποιηθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, για τη διάπραξη εγκλήματος κατά την έννοια των άρθρων 1 έως 4 της απόφασης-πλαίσιου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (!).

5. Η γνώση, η πρόθεση ή ο σκοπός που απαιτούνται ως στοιχεία του πραγματικού των πράξεων που σημειώνονται στις παραγράφους 2 και 4 μπορεί να συνάγονται από τα πραγματικά περιστατικά.

Άρθρο 2

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται:

1. στα πιστωτικά ιδρύματα·

2. στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς·

3. στα ακόλουθα νομικά ή φυσικά πρόσωπα κατά την άσκηση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων:

α) ελεγκτές, εξωτερικούς λογιστές και φορολογικούς συμβούλους·

β) συμβολαιογράφους και άλλους ανεξάρτητους επαγγελματίες νομικούς, όταν συμμετέχουν είτε ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή συναλλαγών επί ακινήτων είτε βοηθώντας στον σχεδιασμό ή στην υλοποίηση συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με:

i) την αγορά και πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων·

ii) τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους·

(!) ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3.

- iii) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμειυτηρίου ή λογαριασμών τίτλων·
- iv) την οργάνωση των εισφορών των αναγκαιών για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών·
- v) τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών καταπιστευτικής διαχείρισης (trusts), επιχειρήσεων ή ανάλογων μονάδων·
- γ) φορείς παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες καταπιστευτικής διαχείρισης ή επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν ήδη στο πεδίο εφαρμογής των στοιχείων α) ή β)·
- δ) κτηματομεσίτες·
- ε) άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά, μόνον εφόσον η πληρωμή γίνεται σε μετρητά και αφορά ποσό ίσο ή μεγαλύτερο από 15 000 ευρώ, ανεξαρτήτως του αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση·
- στ) καζίνα.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που ασκούν χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες περιστασιακά ή σε πολύ περιορισμένη κλίμακα και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι χαμηλός δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 παράγραφος 1 ή 2.
- Άρθρο 3**
- Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:
1. ως «πιστωτικό ίδρυμα» νοείται κάθε πιστωτικό ίδρυμα κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων⁽¹⁾, συμπεριλαμβανομένου και κάθε ευρισκόμενου στην Κοινότητα υποκαταστήματος, κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 3 της εν λόγω οδηγίας, πιστωτικού ιδρύματος με έδρα εντός ή εκτός της Κοινότητας.
2. ως «χρηματοπιστωτικός οργανισμός» νοείται:
- α) κάθε επιχείρηση εκτός από πιστωτικό ίδρυμα, η κύρια δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στη διενέργεια μιας ή περισσότερων από τις πράξεις που περιλαμβάνονται στα σημεία 2 έως 12 και 14 του παραρτήματος Ι της οδηγίας 2000/12/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων των ανταλλακτριών συναλλάγματος και των γραφείων πληρωμών και εμβασμάτων·
- β) οι ασφαλιστικές εταιρείες οι οποίες έχουν λάβει μόνιμη άδεια λειτουργίας σύμφωνα με την οδηγία 2002/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, σχετικά με την ασφάλιση ζωής⁽²⁾, εφόσον ασκούν δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής·
- γ) οι επιχειρήσεις επενδύσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού
- Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων⁽³⁾·
- δ) οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων που διαθέτουν στο κοινό μέσω της αγοράς μερίδια ή μετοχές τους·
- ε) οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 5 της οδηγίας 2002/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την ασφαλιστική διαμεσολάβηση⁽⁴⁾, εκτός των ασφαλιστικών διαμεσολαβητών κατά το άρθρο 2 παράγραφος 7 της ως άνω οδηγίας, όταν δραστηριοποιούνται στον τομέα της ασφάλειας ζωής και άλλων ασφαλειών με επενδυτικό σκοπό·
- στ) τα υποκαταστήματα, όταν βρίσκονται στην Κοινότητα, χρηματοπιστωτικών οργανισμών κατά την έννοια των στοιχείων α) έως ε), η έδρα των οποίων βρίσκεται εντός ή εκτός της Κοινότητας·
3. ως «περιουσία» νοούνται περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και τα νομικά έγγραφα ή στοιχεία με οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανόμενης της ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων·
4. ως «εγκληματική δραστηριότητα» νοείται κάθε είδους εγκληματική ανάμειξη στη διάπραξη σοβαρού εγκλήματος·
5. ως «σοβαρά εγκλήματα» νοούνται τουλάχιστον:
- α) οι πράξεις που ορίζονται στα άρθρα 1 έως 4 της απόφασης-πλασιού 2002/475/ΔΕΥ·
- β) οποιοδήποτε από τα αδικήματα που ορίζονται με το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α), της σύμβασης του 1988 των Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών·
- γ) οι δραστηριότητες των εγκληματικών οργανώσεων, όπως ορίζονται με το άρθρο 1 της κοινής δράσης 98/733/ΔΕΥ, της 21ης Δεκεμβρίου 1998, που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο, σχετικά με το αξιόπονο της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση, στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽⁵⁾·
- δ) η απάτη, τουλάχιστον βαρεία, όπως ορίζεται με το άρθρο 1, παράγραφος 1, και το άρθρο 2 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽⁶⁾·
- ε) η δωροδοκία·
- στ) όλα τα αδικήματα που τιμωρούνται με ποινή στερητικής της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας μέγιστης διάρκειας άνω του έτους, ή όσον αφορά τα κράτη εκείνα που έχουν ελάχιστο κατώτατο όριο για τα αδικήματα στο νομικό σύστημά τους, όλα τα αδικήματα που τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή ή μέτρο ασφαλείας ελάχιστης διάρκειας τουλάχιστον έξι μηνών.

⁽¹⁾ ΕΕ L 126 της 26.5.2000, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2005/1/ΕΚ (ΕΕ L 79 της 24.3.2005, σ. 9).

⁽²⁾ ΕΕ L 345 της 19.12.2002, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2005/1/ΕΚ.

⁽³⁾ ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 9 της 15.1.2003, σ. 3.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 351 της 29.12.1998, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 49.

6. ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία τελικά κατέχουν ή ελέγχουν τον πελάτη, ή/και το φυσικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα. Ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται τουλάχιστον:

α) όσον αφορά τις εταιρείες:

i) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία τελικά κατέχουν ή ελέγχουν νομική οντότητα, κατέχοντας, αμέσως ή εμμέσως, ή ελέγχοντας επαρκές ποσοστό των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου της εν λόγω νομικής οντότητας, μεταξύ άλλων μέσω μετοχών στον κομιστή, εκτός από εταιρεία που έχει νόμιμα εισαχθεί σε οργανωμένη αγορά και η οποία υπόκειται στις απαιτήσεις γνωστοποίησης που συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία ή υπόκειται σε ισότιμα διεθνή πρότυπα ποσοστό ύψους 25 % συν μία μετοχή θεωρείται ότι πληροί το κριτήριο αυτό,

ii) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ασκούν κατ' άλλο τρόπο έλεγχο στη διαχείριση νομικής οντότητας·

β) στην περίπτωση νομικών οντοτήτων, όπως τα ιδρύματα, και νομικών μηχανισμών, όπως οι εταιρείες καταπιστευτικής διαχείρισης, που διοικούν ή διανέμουν κεφάλαια:

i) όταν οι μελλοντικοί δικαιούχοι έχουν προσδιορισθεί ήδη, το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που δικαιούνται το 25 % ή περισσότερο των περιουσιακών στοιχείων νομικού μηχανισμού ή νομικής οντότητας,

ii) όταν τα άτομα που αποτελούν δικαιούχους του νομικού μηχανισμού ή της νομικής οντότητας δεν έχουν προσδιορισθεί ακόμη, η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας έχει κυρίως συσταθεί ή δρα ο νομικός μηχανισμός ή η νομική οντότητα,

iii) το φυσικό πρόσωπο ή τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο στο 25 % ή περισσότερο των περιουσιακών στοιχείων νομικού μηχανισμού ή νομικής οντότητας·

7. ως «φορείς παροχής υπηρεσιών καταπιστευτικής διαχείρισης και εταιρικών υπηρεσιών» νοούνται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία ως επιχειρηματική δραστηριότητα παρέχουν οποιαδήποτε από τις ακόλουθες υπηρεσίες σε τρίτα μέρη:

α) συστήνουν εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα·

β) ασκούν καθήκοντα διευθυντή ή γραμματέα εταιρείας, εταιρού προσωπικής εταιρείας ή κάτοχου ανάλογης θέσης σε σχέση με άλλα νομικά πρόσωπα ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει ανάλογα καθήκοντα·

γ) παρέχουν καταστατική έδρα, επιχειρηματική διεύθυνση, ταχυδρομική ή διοικητική διεύθυνση και οποιοσδήποτε

άλλες σχετικές υπηρεσίες για εταιρεία, προσωπική εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή μηχανισμό·

δ) ασκούν καθήκοντα καταπιστευματοδόχου σε εταιρεία ρητής καταπιστευματικής διαχείρισης (express trust) ή ανάλογο νομικό μηχανισμό ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει ανάλογα καθήκοντα·

ε) ασκούν καθήκοντα μετόχου εξ ονόματος άλλου προσώπου, εκτός εισηγμένης εταιρείας η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης κατά την κοινοτική νομοθεσία ή σε ανάλογα διεθνή πρότυπα, ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει ανάλογα καθήκοντα·

8. ως «πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα» νοούνται τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα, και οι άμεσοι στενοί συγγενείς τους ή τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των προσώπων αυτών·

9. ως «επιχειρηματική σχέση» νοείται η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση η οποία συνδέεται με τις επαγγελματικές δραστηριότητες των ιδρυμάτων, οργανισμών και προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και η οποία αναμενόταν, κατά τον χρόνο σύναψης της επαφής, ότι θα είχε κάποια διάρκεια·

10. ως «εικονική τράπεζα» νοείται πιστωτικό ίδρυμα ή ίδρυμα ασχολούμενο με ανάλογες δραστηριότητες, που έχει συσταθεί εντός ζώνης δικαιοδοσίας, στην οποία δεν έχει φυσική παρουσία, συμπεριλαμβανομένης πραγματικής διεύθυνσης και διοίκησης, και το οποίο δεν συνδέεται με ρυθμιζόμενο χρηματοπιστωτικό όμιλο.

Άρθρο 4

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας επεκτείνονται στο σύνολό τους ή εν μέρει σε επαγγελματικούς κλάδους και κατηγορίες επιχειρήσεων, εκτός των ιδρυμάτων, οργανισμών και προσώπων του άρθρου 2 παράγραφος 1 που ασχολούνται με δραστηριότητες ιδιαίτερα επιδεκτικές σε χρήσεις για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2. Εφόσον κράτος μέλος αποφασίζει να επεκτείνει τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας σε επαγγελματικούς κλάδους ή κατηγορίες επιχειρήσεων εκτός των αναφερομένων στο άρθρο 2 παράγραφος 1 ενημερώνει την Επιτροπή συναφώς.

Άρθρο 5

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ αυστηρότερες διατάξεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

ΤΜΗΜΑ I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 6

Τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να τηρούν ανώνυμους λογαριασμούς ή ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 παράγραφος 6 τα κράτη μέλη απαιτούν σε κάθε περίπτωση οι κάτοχοι και δικαιούχοι υφιστάμενων ανώνυμων λογαριασμών ή ανώνυμων βιβλιαρίων καταθέσεων, να υπόκεινται σε μέτρα δέουσας επιμέλειας το συντομότερο δυνατόν και οπωσδήποτε πριν χρησιμοποιηθούν καθ' οιονδήποτε τρόπο οι λογαριασμοί ή τα βιβλιάρια καταθέσεων.

Άρθρο 7

Τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιπτώσεις:

- α) όταν συνάπτουν επιχειρηματικές σχέσεις·
- β) όταν διενεργούν περιστασιακές συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο από 15 000 ευρώ ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση·
- γ) όταν υπάρχει υπόνοια νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ανεξάρτητα από κάθε παρέκκλιση, εξαίρεση ή κατώτατο όριο·
- δ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια ή την καταλληλότητα των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη.

Άρθρο 8

1. Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη περιλαμβάνουν:

- α) την εξακρίβωση και τον έλεγχο της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή·
- β) την εξακρίβωση, ενδεχομένως, της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου και τη λήψη ευλόγων μέτρων αναλόγως του βαθμού κινδύνου για τον έλεγχο της ταυτότητάς του ώστε να διασφαλίζεται ότι το ίδρυμα, ο οργανισμός ή το πρόσωπο γνωρίζει τον πραγματικό δικαιούχο· όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, τις εταιρείες καταπιστευτικής διαχείρισης και ανάλογους νομικούς μηχανισμούς, τη λήψη ευλόγων μέτρων αναλόγως του βαθμού κινδύνου για να γίνει κατανοητή η διάρθρωση της κυριότητας και του ελέγχου του πελάτη·
- γ) τη συλλογή πληροφοριών για τον σκοπό και τον σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης·
- δ) την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά την επιχειρηματική σχέση, με ενδεδειγμένη εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής της σχέσης, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι συναλλαγές που διενεργούνται συνάδουν

με τις γνώσεις του ιδρύματος, οργανισμού ή προσώπου σχετικά με τον πελάτη, την επιχείρηση και το προφίλ του κινδύνου, και, εφόσον απαιτείται, σχετικά με την προέλευση των κεφαλαίων, καθώς και η διασφάλιση της τήρησης ενημερωμένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών.

2. Τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας εφαρμόζουν καθεμία από τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, κατά την παράγραφο 1, αλλά μπορούν να καθορίζουν την έκταση των μέτρων αυτών ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου, που θα εξαρτάται από το είδος του πελάτη, της επιχειρηματικής σχέσης, του προϊόντος ή της συναλλαγής. Τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στις αρμόδιες αρχές του άρθρου 37, περιλαμβανομένων των αυτορρυθμιζόμενων φορέων, ότι η έκταση των μέτρων είναι ανάλογη με τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο 9

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν η εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου να πραγματοποιείται πριν τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων ή τη διενέργεια της συναλλαγής.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν να ολοκληρώνεται η εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου κατά τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων, εφόσον αυτό απαιτείται για να μη διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των επιχειρήσεων και εφόσον ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες περατώνονται το συντομότερο δυνατόν μετά την αρχική επαφή.

3. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2, τα κράτη μέλη μπορούν, όσον αφορά τις δραστηριότητες ασφάλειας ζωής, να επιτρέπουν την εξακρίβωση της ταυτότητας του δικαιούχου του ασφαλιστηρίου μετά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης. Στην περίπτωση αυτή, η εξακρίβωση πραγματοποιείται το αργότερο κατά τον χρόνο της πληρωμής ή, το αργότερο, όταν ο δικαιούχος σκοπεύει να ασκήσει δικαιώματα που του παρέχει το ασφαλιστήριο.

4. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέψουν το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού, υπό τον όρο ότι υπάρχουν οι κατάλληλες εγγυήσεις που διασφαλίζουν ότι οι συναλλαγές δεν θα γίνονται από τον πελάτη ή για λογαριασμό του, προτού διευκρινισθεί η πλήρης συμμόρφωση προς τις προαναφερθείσες διατάξεις.

5. Τα κράτη μέλη απαιτούν, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το ίδρυμα, ο οργανισμός ή το πρόσωπο που emπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δεν μπορεί να συμμορφωθεί προς τα στοιχεία α) έως γ) του άρθρου 8 παράγραφος 1 να μην μπορεί να εκτελέσει συναλλαγή μέσω τραπεζικού λογαριασμού, να συνάψει την επιχειρηματική σχέση ή να εκτελέσει τη συναλλαγή, ή να περατώσει την επιχειρηματική σχέση και να εξετάσει τη δυνατότητα υποβολής έκθεσης στη μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ) σε σχέση με τον πελάτη σύμφωνα με το άρθρο 22.

Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν το προηγούμενο εδάφιο εφόσον συμβολαιογράφοι, ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί, ελεγκτές, εξωτερικοί λογιστές και φοροτεχνικοί ενεργούν στο πλαίσιο της αξιολόγησης της νομικής κατάστασης των εντολών τους ή εκτελούν δραστηριότητες ως υπερασπιστές ή εκπρόσωποι των εντολοδοτών τους σε ή σχετικά με δίκη, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών σχετικά με την κίνηση ή την αποφυγή κίνησης δίκης.

6. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να εφαρμόζουν τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όχι μόνο σε όλους τους νέους πελάτες, αλλά και στους υπάρχοντες πελάτες την κατάλληλη χρονική στιγμή, ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου.

Άρθρο 10

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν να εξακριβώνεται και να ελέγχεται η ταυτότητα όλων των πελατών των καζίνο όταν αγοράζουν ή ανταλλάσσουν μάρκες αξίας ίσης ή μεγαλύτερης από 2 000 ευρώ.

2. Σε κάθε περίπτωση, τα καζίνα που τελούν υπό κρατική εποπτεία θεωρείται ότι ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, εάν πραγματοποιούν την καταχώριση, εξακρίβωση και έλεγχο της ταυτότητας των πελατών τους ήδη κατά την εισδοχή τους στο καζίνο, ή πριν από αυτήν, ανεξάρτητα από το πόσες μάρκες αγοράζουν.

ΤΜΗΜΑ 2

Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

Άρθρο 11

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 στοιχεία α), β) και δ), το άρθρο 8 και το άρθρο 9 παράγραφος 1, τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις που προβλέπουν τα εν λόγω άρθρα όταν ο πελάτης είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοοικονομικός οργανισμός που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ή πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοοικονομικός οργανισμός που ευρίσκεται σε τρίτη χώρα η οποία επιβάλλει απαιτήσεις ισοδύναμες προς αυτές της παρούσας οδηγίας και τελεί υπό εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωσή του προς τις απαιτήσεις αυτές.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 στοιχεία α), β) και δ), το άρθρο 8 και το άρθρο 9 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στα ιδρύματα, στους οργανισμούς και στα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να μην εφαρμόζουν τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη, και συγκεκριμένα όσον αφορά:

α) τις εισηγμένες εταιρείες οι τίτλοι των οποίων είναι δεκτοί για διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά κατά την έννοια της

οδηγίας 2004/39/EK σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη και τις εισηγμένες εταιρείες από τρίτες χώρες που υπόκεινται στις απαιτήσεις γνωστοποίησης που συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία·

β) τους πραγματικούς δικαιούχους ομαδοποιημένων λογαριασμών που τηρούν συμβολαιογράφοι και άλλοι ανεξάρτητοι επαγγελματίες νομικοί από τα κράτη μέλη, ή από τρίτες χώρες υπό τον όρο ότι υπόκεινται σε απαιτήσεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που συνάδουν με τα διεθνή πρότυπα και τελούν υπό εποπτεία όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους προς αυτές τις απαιτήσεις, και επίσης υπό τον όρο ότι οι πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα του πραγματικού δικαιούχου διατίθενται, κατόπιν αιτήσεως, στα ιδρύματα που ενεργούν ως ιδρύματα κατάθεσης των ομαδοποιημένων λογαριασμών·

γ) τις εθνικές δημόσιες αρχές,

ή ως προς οποιονδήποτε άλλο πελάτη παρουσιάζει χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και πληροί τα τεχνικά κριτήρια που καθορίζονται κατά το άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχείο β).

3. Στις περιπτώσεις που μνημονεύονται στις παραγράφους 1 και 2, τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας συγκεντρώνουν, πάντως, επαρκείς πληροφορίες ώστε να κρίνουν εάν ο πελάτης μπορεί να εξαιρεθεί κατά την έννοια των εν λόγω παραγράφων.

4. Τα κράτη μέλη ενημερώνονται αμοιβαία και ενημερώνουν την Επιτροπή τόσο για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκτιμούν ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 ή 2, όσο και όταν πληρούνται τα τεχνικά κριτήρια τα οποία καθορίζονται κατά το άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχείο β).

5. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 στοιχεία α), β) και δ), το άρθρο 8 και το άρθρο 9 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στα ιδρύματα, στους οργανισμούς και στα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να μην εφαρμόζουν τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη, και συγκεκριμένα όσον αφορά:

α) τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής όταν τα ετήσια ασφάλιστρα δεν υπερβαίνουν τα 1 000 ευρώ ή η εφάπαξ καταβολή δεν υπερβαίνει τα 2 500 ευρώ·

β) τα συμβόλαια συνταξιοδοτικής ασφάλισης εάν δεν περιέχουν ρήτρα εξαγοράς και το συμβόλαιο δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως εγγύηση·

γ) τα συνταξιοδοτικά ή ανάλογα καθεστώτα που προσφέρουν συνταξιοδοτικές παροχές στους εργαζόμενους, στα οποία οι εισφορές καταβάλλονται μέσω αφαιρέσεως από το μισθό και των οποίων οι κανόνες δεν επιτρέπουν τη μεταφορά των δικαιωμάτων των μελών·

δ) το ηλεκτρονικό χρήμα, κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 3 στοιχείο β), της οδηγίας 2000/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2000, για την ανάληψη, την άσκηση και την προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος⁽¹⁾, εφόσον η νομισματική αξία που είναι αποθηκευμένη στο ηλεκτρονικό υπόθεμα, αν αυτό δεν μπορεί να επαναφορτιστεί, δεν υπερβαίνει τα 150 ευρώ, ή εφόσον, αν το ηλεκτρονικό υπόθεμα μπορεί να επαναφορτιστεί, το συνολικό ποσό συναλλαγής για ένα ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει τα 2 500 ευρώ, εκτός εάν ο κομιστής εξαγγυώσει ποσό 1 000 ευρώ ή μεγαλύτερο κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος, κατά το άρθρο 3 της οδηγίας 2000/46/ΕΚ.

ή ως προς οποιοδήποτε άλλο προϊόν ή συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και πληροί τα τεχνικά κριτήρια που καθορίζονται κατά το άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχείο β).

Άρθρο 12

Όταν η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 4 τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα ιδρύματα, στους οργανισμούς και στα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να εφαρμόζουν την απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς ή στις εισηγμένες εταιρείες από την τρίτη εμπλεκόμενη χώρα ή σε άλλες οντότητες που προκύπτουν από καταστάσεις που πληρούν τα τεχνικά κριτήρια που καθορίζονται κατά το άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχείο β).

ΤΜΗΜΑ 3

Αυξημένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

Άρθρο 13

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να εφαρμόζουν, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, επιπλέον των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 7, 8 και 9, παράγραφος 6, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω της φύσης τους, μπορούν να παρουσιάσουν υψηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και τουλάχιστον στις περιπτώσεις των παραγράφων 2, 3 και 4 και σε άλλες περιπτώσεις που παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και πληρούν τα τεχνικά κριτήρια που καθορίζονται κατά το άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχείο γ).

2. Όταν ο πελάτης δεν είναι παρών για να εξακριβωθεί η ταυτότητά του, τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα αυτά να λαμβάνουν ειδικά και

κατάλληλα μέτρα προς αντιστάθμιση του υψηλότερου κινδύνου, π.χ. εφαρμόζοντας ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

- α) διασφάλιση ότι η ταυτότητα του πελάτη εξακριβώνεται με πρόσθετα αποδεικτικά έγγραφα, δεδομένα ή πληροφορίες·
- β) συμπληρωτικά μέτρα για τον έλεγχο ή την πιστοποίηση των υποβληθέντων εγγράφων ή απαίτηση επιβεβαιωτικής πιστοποίησης από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοοικονομικό οργανισμό που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας·
- γ) διασφάλιση ότι η πρώτη πληρωμή στο πλαίσιο των συναλλαγών να γίνει μέσω λογαριασμού, ο οποίος έχει ανοιχθεί επ' ονόματι του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα.

3. Όσον αφορά τις διασυνοριακές σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με τα ιδρύματα-πελάτες από τρίτες χώρες, τα κράτη μέλη απαιτούν από τα πιστωτικά τους ιδρύματα:

α) να συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το ίδρυμα-πελάτη για να καταλάβουν πλήρως το είδος της επιχείρησης του πελάτη και να εκτιμήσουν, από τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, τη φήμη του ιδρύματος και την ποιότητα της εποπτείας·

β) να αξιολογούν τους ελέγχους του ιδρύματος πελάτη κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

γ) να λαμβάνουν έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη πριν τη σύναψη νέων σχέσεων ανταπόκρισης·

δ) να τεκμηριώνουν τις αντίστοιχες αρμοδιότητες κάθε ιδρύματος·

ε) όσον αφορά τους λογαριασμούς πλάγιας πρόσβασης (payable-through accounts), να διασφαλίζουν ότι το πιστωτικό ίδρυμα-πελάτης έχει ελέγξει την ταυτότητα των πελατών και έχει εφαρμόσει συνεχή έλεγχο των πελατών που έχουν άμεση πρόσβαση στους λογαριασμούς του ανταποκριτή και ότι αυτό μπορεί να παράσχει δεδομένα σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη κατόπιν αιτήματος του ιδρύματος-ανταποκριτή.

4. Όσον αφορά τις συναλλαγές ή τις επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα που διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας:

α) να διαθέτουν τις κατάλληλες διαδικασίες ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου για να καθορίζουν εάν ο πελάτης είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο·

β) να διαθέτουν την έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων με παρόμοιους πελάτες·

γ) να λαμβάνουν επαρκή μέτρα για να καθορίσουν την πηγή του πλούτου και την προέλευση των κεφαλαίων τα οποία αφορά η επιχειρηματική σχέση ή η συναλλαγή·

δ) να διενεργούν ενισχυμένη και συνεχή παρακολούθηση της επιχειρηματικής σχέσης.

(¹) ΕΕ L 275 της 27.10.2000, σ. 39.

5. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα πιστωτικά ιδρύματα να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέση τραπεζικής ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα και απαιτούν από το πιστωτικό ίδρυμα να λάβει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίσει ότι δεν συνάπτει ή δεν συνεχίζει σχέσεις τραπεζικής ανταπόκρισης με τράπεζα η οποία είναι γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί της από εικονική τράπεζα.

6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας προσέχουν ιδιαίτερα κάθε απειλή νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η οποία μπορεί να προκύψει από προϊόντα ή συναλλαγές που ενδέχεται να ευνοήσουν την ανωνυμία, και λαμβάνουν μέτρα, εάν χρειασθεί, για την πρόληψη της χρησιμοποίησής τους σε σχέδια νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

ΤΜΗΜΑ 4

Εκτέλεση από τρίτα μέρη

Άρθρο 14

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στα ιδρύματα, στους οργανισμούς και στα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να βασίζονται σε τρίτους για την εκτέλεση των απαιτήσεων του άρθρου 8 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ). Ωστόσο, η τελική ευθύνη για την εκτέλεση των εν λόγω απαιτήσεων εξακολουθεί να βαρύνει το ίδρυμα, τον οργανισμό ή το πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, το οποίο βασίζεται σε τρίτο μέρος.

Άρθρο 15

1. Εφόσον κράτος μέλος επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που βρίσκονται στο έδαφός τους και μνημονεύονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημεία 1 ή 2, να αποτελούν τρίτους στους οποίους βασίζονται πρόσωπα, ιδρύματα ή οργανισμοί της ημεδαπής, το εν λόγω κράτος μέλος επιτρέπει εν πάση περιπτώσει στα ιδρύματα, στους οργανισμούς και στα πρόσωπά του που είναι εγκατεστημένα στην επικράτειά του και σημειώνονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 να αναγνωρίζουν και να δέχονται, σύμφωνα με το άρθρο 14, το αποτέλεσμα των διαδικασιών για την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη κατά το άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ), τις οποίες διενεργεί δύναμει της παρούσας οδηγίας ίδρυμα ή οργανισμός κατά το άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 1 ή 2, σε άλλο κράτος μέλος (εκτός των ανταλλακτηρίων συναλλάγματος και των γραφείων πληρωμών και εμβασμάτων) και οι οποίες πληρούν τις απαιτήσεις των άρθρων 16 και 18, ακόμη και αν τα έγγραφα ή δεδομένα στα οποία βασίζονται οι απαιτήσεις αυτές διαφέρουν από τα απαιτούμενα στο κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται ο πελάτης.

2. Εφόσον κράτος μέλος επιτρέπει στα κατά το άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία α), ανταλλακτήρια συναλλάγματος και γραφεία πληρωμών και εμβασμάτων που βρίσκονται στο έδαφός του να αποτελούν τρίτους στους οποίους βασίζονται πρόσωπα, ιδρύματα ή οργανισμοί της ημεδαπής, το εν λόγω κράτος μέλος επιτρέπει εν

πάση περιπτώσει στα εν λόγω ανταλλακτήρια συναλλάγματος και γραφεία πληρωμών και εμβασμάτων να αναγνωρίζουν και να δέχονται, σύμφωνα με το άρθρο 14, το αποτέλεσμα των διαδικασιών για την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη κατά το άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ), τις οποίες διενεργεί δύναμει της παρούσας οδηγίας η ίδια κατηγορία ιδρυμάτων ή οργανισμών σε άλλο κράτος μέλος και οι οποίες πληρούν τις απαιτήσεις των άρθρων 16 και 18, ακόμη και αν τα έγγραφα ή τα δεδομένα στα οποία βασίζονται οι απαιτήσεις αυτές διαφέρουν από τα απαιτούμενα στο κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται ο πελάτης.

3. Εφόσον κράτος μέλος επιτρέπει στα κατά το άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α), β) και γ), πρόσωπα που βρίσκονται στο έδαφός του να αποτελούν τρίτα μέρη στα οποία βασίζονται πρόσωπα, ιδρύματα ή οργανισμοί στην ημεδαπή, το εν λόγω κράτος μέλος επιτρέπει εν πάση περιπτώσει στα εν λόγω πρόσωπα που βρίσκονται στο έδαφός του να αναγνωρίζουν και να δέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14, το αποτέλεσμα των διαδικασιών για την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη κατά το άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ), τις οποίες διενεργεί δύναμει της παρούσας οδηγίας πρόσωπο που μνημονεύεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α), β) και γ), και οι οποίες πληρούν τις απαιτήσεις των άρθρων 16 και 18, ακόμη και αν τα έγγραφα ή τα δεδομένα στα οποία βασίζονται οι απαιτήσεις αυτές διαφέρουν από τα απαιτούμενα στο κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται ο πελάτης.

Άρθρο 16

1. Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, ως «τρίτοι» νοούνται τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που απαριθμούνται στο άρθρο 2 ή ισοδύναμα ιδρύματα, οργανισμοί και πρόσωπα που ευρίσκονται σε τρίτη χώρα, εφόσον πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) υπόκεινται σε υποχρεωτική επαγγελματική καταχώρηση αναγνωρισμένη από τον νόμο·

β) εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και μέτρα φύλαξης αρχείων σύμφωνα ή ισοδύναμα με αυτά που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία και υπόκεινται σε εποπτεία, σύμφωνα με το τμήμα 2 του κεφαλαίου V, όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας ή βρίσκονται σε τρίτη χώρα που επιβάλλει ισοδύναμες απαιτήσεις με αυτές που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία.

2. Τα κράτη μέλη ενημερώνονται αμοιβαία και ενημερώνουν την Επιτροπή για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκτιμούν ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 στοιχείο β).

Άρθρο 17

Όταν η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 4 τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα ιδρύματα, στους οργανισμούς και στα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να βασίζονται σε τρίτα μέρη από την εμπλεκόμενη τρίτη χώρα για την εκτέλεση των απαιτήσεων του άρθρου 8 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ).

Άρθρο 18

1. Τα τρίτα μέρη θέτουν αμέσως στη διάθεση του ιδρύματος, του οργανισμού ή του προσώπου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και στο οποίο απευθύνεται ο πελάτης τις πληροφορίες που ζητούνται κατά το άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως γ).

2. Τα αντίστοιχα αντίγραφα των δεδομένων εξακρίβωσης και ελέγχου της ταυτότητας και άλλα συναφή έγγραφα για την ταυτότητα του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου διαβιβάζονται αμελλητί, κατόπιν αιτήσεως, από το τρίτο μέρος στο ίδρυμα, στον οργανισμό ή στο πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και στο οποίο απευθύνεται ο πελάτης.

Άρθρο 19

Το τμήμα αυτό δεν εφαρμόζεται σε σχέσεις εξωτερικής ανάθεσης ή σχέσεις αντιπροσώπευσης στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, δυνάμει της συμβατικής ρύθμισης, ο φορέας παροχής της εξωτερικής υπηρεσίας ή ο αντιπρόσωπος πρέπει να θεωρείται τμήμα του ιδρύματος, του οργανισμού ή του προσώπου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΤΜΗΜΑ I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 20

Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή σε κάθε συναλλαγή που κρίνεται ότι, λόγω της φύσεώς της, είναι ιδιαίτερα επικερδή ως προς το να συνδεθεί με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και ιδίως στις πολύπλοκες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές και σε όλα τα ασυνήθιστα είδη συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο λόγο.

Άρθρο 21

1. Κάθε κράτος μέλος δημιουργεί ΜΧΠ για να καταπολεμήσει αποτελεσματικά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2. Η ΜΧΠ δημιουργείται σε επίπεδο κεντρικής εθνικής μονάδας. Είναι υπεύθυνη να παραλαμβάνει και, στον βαθμό που επιτρέπεται, να ζητά, να αναλύει και να διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές τις γνωστοποιήσεις πληροφοριών οι οποίες αφορούν ενδεχόμενη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή ενδεχόμενη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή οι οποίες επιβάλλονται από εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις. Διαθέτει επαρκείς πόρους προκειμένου να είναι σε θέση να φέρει εις πέρας τα καθήκοντά της.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ΜΧΠ έχει εγκαίρως πρόσβαση, αμέσως ή εμμέσως, στις πληροφορίες χρηματοοικονομικής και διοικητικής φύσεως και στις πληροφορίες που αφορούν την επιβολή του νόμου, τις οποίες ζητεί προκειμένου να επιτελέσει σωστά τα καθήκοντά της.

Άρθρο 22

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας

οδηγίας, και, εφόσον απαιτείται, από τους διευθυντές και τους υπαλλήλους τους, να συνεργάζονται πλήρως:

α) ενημερώνοντας αμελλητί τη μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών, με δική τους πρωτοβουλία, όταν το ίδρυμα, ο οργανισμός ή το πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας γνωρίζει, έχει υποψίες ή έχει εύλογους λόγους να υποπτεύεται ότι διαπράττεται, επιχειρείται να διαπραχθεί, έχει διαπραχθεί ή επιχειρήθηκε να διαπραχθεί νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας·

β) παρέχοντας αμελλητί στη ΜΧΠ, ή σε άλλες αρμόδιες αρχές για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας κατόπιν δικού τους αιτήματος, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει η εφαρμοστέα νομοθεσία.

2. Οι πληροφορίες της παραγράφου 1 διαβιβάζονται στη ΜΧΠ του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το ίδρυμα, ο οργανισμός ή το πρόσωπο το οποίο τις διαβιβάζει. Η διαβίβαση αυτή πραγματοποιείται κατά κανόνα από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που έχουν οριστεί σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 34.

Άρθρο 23

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 22 παράγραφος 1 τα κράτη μέλη μπορούν, στην περίπτωση των προσώπων που μνημονεύονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α) και β), να ορίσουν ως αρχή που πρέπει να ενημερωθεί σε πρώτο στάδιο προσηκόντα αυτορρυθμιζόμενο φορέα του οικείου επαγγελματικού κλάδου αντί για τη ΜΧΠ. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, ο οριζόμενος αυτορρυθμιζόμενος φορέας διαβιβάζει στις περιπτώσεις αυτές αμέσως αυτούσιες τις πληροφορίες στη ΜΧΠ.

2. Τα κράτη μέλη δεν οφείλουν να τηρούν τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται στο άρθρο 22 παράγραφος 1 έναντι των συμβολαιογράφων, των ανεξάρτητων επαγγελματιών νομικών, των ελεγκτών, εξωτερικών λογιστών και φορολογικών συμβούλων όσον αφορά τις πληροφορίες που λαμβάνουν από ή σχετικά με πελάτη τους, κατά τη διαπίστωση της νομικής θέσης του πελάτη ή όταν τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν στο πλαίσιο ή σχετικά με δική, συμπεριλαμβανομένων των συμβουλών για την κίνηση ή την αποφυγή δίκης, ανεξαρτήτως αν οι πληροφορίες λαμβάνονται πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δίκη.

Άρθρο 24

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να αποφεύγουν τη διενέργεια συναλλαγών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, προτού ολοκληρώσουν τις απαραίτητες ενέργειες κατά το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο α). Σύμφωνα με τη νομοθεσία των κρατών μελών, είναι δυνατόν να δοθεί εντολή να μην εκτελεστεί η συναλλαγή.

2. Αν υπάρχει υπόνοια ότι η συναλλαγή συνιστά νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και εφόσον η αποφυγή της είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τη δίωξη των προσώπων υπέρ των οποίων διενεργείται η εικαζόμενη νομιμοποίηση εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τα εμπλεκόμενα ιδρύματα, οργανισμοί και πρόσωπα ενημερώνουν τη μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών αμέσως μετά τη συναλλαγή.

Άρθρο 25

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, εάν κατά τη διάρκεια των ελέγχων που πραγματοποιούνται στα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, από τις αρμόδιες αρχές περί των οποίων γίνεται μνεία στο άρθρο 37, ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, οι αρχές αυτές ανακαλύψουν γεγονότα που θα μπορούσαν να συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, αυτές ενημερώνουν αμελλητί τη ΜΧΠ.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εποπτεύουσες αρχές, οι οποίες είναι επιφορτισμένες, βάσει νομοθετικής ή κανονιστικής διάταξης, με την εποπτεία των αγορών μετοχών, συναλλάγματος και χρηματοοικονομικών παραγώγων, ενημερώνουν τη ΜΧΠ, εάν ανακαλύψουν γεγονότα που θα μπορούσαν να συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Άρθρο 26

Η καλόπιστη γνωστοποίηση που προβλέπουν το άρθρο 22 παράγραφος 1 και το άρθρο 23 από ίδρυμα, οργανισμό ή πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας ή από υπάλληλο ή από διευθυντή τους, των πληροφοριών που μνημονεύονται στα άρθρα 22 και 23 δεν αποτελεί παράβαση τυχόν συμβατικής ή νομοθετικής, κανονιστικής ή διοικητικής απαγόρευσης της γνωστοποίησης πληροφοριών και δεν συνεπάγεται οποιοδήποτε είδους ευθύνη για το ίδρυμα, τον οργανισμό ή το πρόσωπο, τους διευθυντές ή τους υπαλλήλους τους.

Άρθρο 27

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να προστατεύσουν τους υπαλλήλους των ιδρυμάτων, οργανισμών ή προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, οι οποίοι αναφέρουν τις υπονοίες τους για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας είτε εσωτερικά είτε στη ΜΧΠ, από την έκθεσή τους σε απειλές ή εχθρικές ενέργειες.

ΤΜΗΜΑ 2

Απαγόρευση γνωστοποίησης

Άρθρο 28

1. Τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και οι διευθυντές και οι υπάλληλοί τους δεν γνωστοποιούν στον εμπλεκόμενο πελάτη ή σε τρίτους το γεγονός ότι διαβιβάστηκαν πληροφορίες σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 23 ή ότι διεξάγεται ή μπορεί να διεξαχθεί έρευνα για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν περιλαμβάνει τη γνωστοποίηση στις αρχές συμπεριλαμβανομένων των αυτορρυθμιζόμενων φορέων κατά το άρθρο 37 ή τη γνωστοποίηση προς τον σκοπό της ποινικής δίωξης.

(¹) ΕΕ L 35 της 11.2.2003, σ. 1.

3. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν εμποδίζει τη διαβίβαση πληροφοριών μεταξύ ιδρυμάτων ή οργανισμών από τα κράτη μέλη ή από τρίτες χώρες, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 11 παράγραφος 1 που ανήκουν στον ίδιο όμιλο, κατά το άρθρο 2 σημείο 12 της οδηγίας 2002/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με τη συμπληρωματική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων επενδύσεων χρηματοπιστωτικού ομίλου ετερογενών δραστηριοτήτων (¹).

4. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση μεταξύ προσώπων που μνημονεύονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α) και β), από τα κράτη μέλη, ή από τρίτες χώρες που επιβάλλουν απαιτήσεις ισοδύναμες με αυτές που θεσπίζει η παρούσα οδηγία, τα οποία ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους, είτε σε σχέση εξαρτημένης εργασίας είτε όχι, στο πλαίσιο του ίδιου νομικού προσώπου ή δικτύου. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «δίκτυο» νοείται η ευρύτερη δομή στην οποία υπάγεται το πρόσωπο και η οποία διαθέτει κοινή κυριότητα, διαχείριση ή έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις σχετικές διατάξεις.

5. Όσον αφορά τα ιδρύματα, οργανισμούς ή πρόσωπα κατά το άρθρο 2 παράγραφος 1 σημεία 1, 2 και 3 στοιχεία α) και β), σε περιπτώσεις που αφορούν τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή στην οποία εμπλέκονται δύο ή περισσότερα ιδρύματα ή πρόσωπα, η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση μεταξύ των οικείων ιδρυμάτων, οργανισμών ή προσώπων με την προϋπόθεση ότι αυτοί βρίσκονται σε κράτος μέλος, ή σε τρίτη χώρα που επιβάλλει υποχρεώσεις ισοδύναμες με αυτές που θεσπίζει η παρούσα οδηγία, και ότι ανήκουν στον ίδιο επαγγελματικό κλάδο και υπόκεινται σε ισοδύναμες υποχρεώσεις όσον αφορά το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Οι ανταλλάσσόμενες πληροφορίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

6. Όταν τα πρόσωπα που μνημονεύονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α) και β), επιχειρούν να αποτρέψουν πελάτη από του να εμπλακεί σε παράνομη δραστηριότητα, αυτό δεν αποτελεί γνωστοποίηση κατά την έννοια της πρώτης παραγράφου 1.

7. Τα κράτη μέλη ενημερώνονται αμοιβαία και ενημερώνουν την Επιτροπή για τις περιπτώσεις στις οποίες εκτιμούν ότι τρίτη χώρα πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπουν οι παράγραφοι 3, 4 ή 5.

Άρθρο 29

Όταν η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 4 τα κράτη μέλη απαγορεύουν τη διαβίβαση πληροφοριών μεταξύ ιδρυμάτων, οργανισμών και προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και ιδρυμάτων, οργανισμών και προσώπων από την οικεία τρίτη χώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Άρθρο 32

ΦΥΛΑΞΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Άρθρο 30

Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να φυλάσσουν τα ακόλουθα έγγραφα και πληροφορίες για να χρησιμοποιηθούν σε κάθε διερεύνηση ή ανάλυση ενδεχόμενης νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από τη ΜΧΠ ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο:

- α) στην περίπτωση της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, αντίγραφο ή τα στοιχεία αναφοράς των απαιτούμενων αποδεικτικών στοιχείων, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής τους σχέσης με τον πελάτη·
- β) στην περίπτωση επιχειρηματικών σχέσεων και συναλλαγών, τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και τα αρχεία, που συνίστανται στα πρωτότυπα έγγραφα ή σε αντίγραφα τα οποία γίνονται δεκτά σε δικαστικές διαδικασίες σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών μετά την εκτέλεση των συναλλαγών ή την περάτωση της επιχειρηματικής σχέσης.

Άρθρο 31

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να εφαρμόσουν, εφόσον απαιτείται, στα υποκαταστήματά τους και τις θυγατρικές τους πλειοψηφικής συμμετοχής που ευρίσκονται σε τρίτες χώρες, μέτρα τουλάχιστον ισοδύναμα με αυτά που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία όσον αφορά τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη και τη φύλαξη αρχείων.

Όταν η νομοθεσία τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή αυτών των ισοδύναμων μέτρων, τα κράτη μέλη απαιτούν από τα σχετικά πιστωτικά ιδρύματα ή τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να ενημερώνουν σχετικά τις αρμόδιες αρχές του εκάστοτε κράτους μέλους προέλευσης.

2. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή ενημερώνονται αμοιβαία για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η νομοθεσία της τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 και θα μπορούσε να αναληφθεί συντονισμένη δράση προκειμένου να επιτευχθεί λύση.

3. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η νομοθεσία της τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνται κατά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, να λαμβάνουν πρόσθετα μέτρα ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς τους να εφαρμόζουν συστήματα που τους καθιστούν δυνατό να μπορούν να ανταποκριθούν πλήρως και ταχέως σε ερώτημα της ΜΧΠ ή άλλων αρχών σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, ως προς το εάν διατηρούν ή είχαν διατηρήσει κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθώς και ως προς το είδος αυτής της επιχειρηματικής σχέσης.

Άρθρο 33

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι μπορούν να αναθεωρήσουν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων τους όσον αφορά την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας με την τήρηση ολοκληρωμένων στατιστικών για θέματα που αφορούν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων αυτών.

2. Οι στατιστικές αυτές καλύπτουν τουλάχιστον τις αναφορές ύποπτων συναλλαγών που υποβλήθηκαν στη μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών, τη συνέχεια που δόθηκε σε αυτές τις αναφορές και την καταγραφή σε ετήσια βάση του αριθμού των περιπτώσεων που ερευνήθηκαν, του αριθμού των προσώπων που καταδικάστηκαν για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και των περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύθηκαν, κατασχέθηκαν ή δημεύθηκαν.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη δημοσίευση τακτικής αναθεώρησης των στατιστικών εκθέσεων τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΜΕΤΡΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ 1

Εσωτερικές διαδικασίες, κατάρτιση και ανάδραση

Άρθρο 34

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, να θεσπίσουν επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, αναφοράς ύποπτων συναλλαγών, φύλαξης αρχείων, εσωτερικού ελέγχου, αξιολόγησης κινδύνου, διαχείρισης κινδύνου, διαχείρισης της συμμόρφωσης και επικοινωνίας, ώστε να προλαμβάνουν και να εμποδίζουν τη διενέργεια συναλλαγών που συνδέονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να κοινοποιούν τις σχετικές πολιτικές και διαδικασίες, εφόσον απαιτείται, στα υποκαταστήματά τους και στις θυγατρικές τους εταιρείες, την κυριότητα των οποίων έχουν κατά πλειοψηφία, που ευρίσκονται σε τρίτες χώρες.

Άρθρο 35

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι υπάλληλοί τους να λάβουν γνώση των διατάξεων που ισχύουν βάσει της παρούσας οδηγίας.

Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη συμμετοχή των αρμοδίων υπαλλήλων σε ειδικά τρέχοντα προγράμματα κατάρτισης, τα οποία τους εκπαιδεύουν να εντοπίζουν τις δραστηριότητες που τυχόν συνδέονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και τους διδάσκουν να ενεργούν σωστά σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Όταν φυσικό πρόσωπο, εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις κατηγορίες που προβλέπονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο 3, αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος νομικού προσώπου, οι δυνάμει του παρόντος τμήματος υποχρεώσεις βαρύνουν το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας έχουν πρόσβαση σε ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τις πρακτικές των μετερχομένων τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και τις ενδείξεις για τον εντοπισμό υπόπτων συναλλαγών.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν είναι δυνατό, προβλέπεται η έγκαιρη ανάδραση σχετικά με την αποτελεσματικότητα των αναφορών για εικαζόμενη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις αναφορές αυτές.

ΤΜΗΜΑ 2

Εποπτεία

Άρθρο 36

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος και οι φορείς παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες καταπιστευτικής διαχείρισης και επιχειρήσεις έχουν λάβει άδεια ή έχουν εγγραφεί σε μητρώο ενώ τα καζίνα έχουν λάβει άδεια για να μπορούν να διενεργούν τις επιχειρήσεις τους νόμιμα. Με την επιφύλαξη μελλοντικής κοινοτικής νομοθεσίας, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα γραφεία πληρωμών και εμβασμάτων λαμβάνουν άδεια ή εγγράφονται σε μητρώο για να μπορούν να διενεργούν τις επιχειρήσεις τους νόμιμα.

2. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις αρμόδιες αρχές να αρνούνται τη χορήγηση αδειών ή εγγραφής σε μητρώο στα πρόσωπα της παραγράφου 1 εάν δεν έχουν πειστεί ότι τα πρόσωπα που πράγματι διευθύνουν ή θα διευθύνουν τις επιχειρήσεις των οντοτήτων αυτών ή οι πραγματικοί δικαιούχοι των εν λόγω οντοτήτων είναι κατάλληλα και έντιμα πρόσωπα.

Άρθρο 37

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις αρμόδιες αρχές τουλάχιστον να παρακολουθούν αποτελεσματικά και να λαμβάνουν τα αναγκαία

μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση των ιδρυμάτων, των οργανισμών και των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, προς τις απαιτήσεις της.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν επαρκή εξουσία, συμπεριλαμβανόμενης της εξουσίας να απαιτούν την προσκόμιση οποιωνδήποτε πληροφοριών σχετικών με την παρακολούθηση της συμμόρφωσης, διενεργούν δε ελέγχους και έχουν επαρκείς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

3. Στην περίπτωση πιστωτικών ιδρυμάτων, χρηματοοικονομικών οργανισμών και καζίνων, οι αρμόδιες αρχές έχουν ενισχυμένη εποπτική εξουσία, ιδίως δε τη δυνατότητα να διενεργούν επιτόπιες επιθεωρήσεις.

4. Στην περίπτωση των φυσικών και νομικών προσώπων του άρθρου 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α) έως ε) τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν την εκτέλεση των καθηκόντων της παραγράφου 1 ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου.

5. Στην περίπτωση των προσώπων περί των οποίων γίνεται μνεία στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α) και β), τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν την εκτέλεση των καθηκόντων της παραγράφου 1 από αυτορρυθμιζόμενους φορείς, αρκεί αυτοί να τηρούν την παράγραφο 2.

ΤΜΗΜΑ 3

Συνεργασία

Άρθρο 38

Η Επιτροπή παρέχει τη συνδρομή που απαιτείται ενδεχομένως για τη διευκόλυνση του συντονισμού, περιλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ ΜΧΠ εντός της Κοινότητας.

ΤΜΗΜΑ 4

Κυρώσεις

Άρθρο 39

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας μπορούν να θεωρούνται υπεύθυνα για τις παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που εκδόθηκαν σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Οι κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

2. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών να επιβάλλουν ποινικές κυρώσεις, τα κράτη μέλη μερμινούν ώστε, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, να μπορούν να λαμβάνονται τα κατάλληλα διοικητικά μέτρα ή να επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις κατά των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοοικονομικών οργανισμών για παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα εν λόγω μέτρα ή οι κυρώσεις είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά.

3. Στην περίπτωση των νομικών προσώπων, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι αυτά μπορούν τουλάχιστον να θεωρούνται υπεύθυνα για παραβάσεις κατά την παράγραφο 1, οι οποίες διαπράττονται προς όφελός τους από οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί είτε ατομικώς είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και το οποίο κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτού βάσει:

- α) εξουσιοδότησης για την εκπροσώπηση του νομικού προσώπου·
- β) εξουσίας λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου· ή
- γ) εξουσίας άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται ήδη με την παράγραφο 3, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα νομικά πρόσωπα δύνανται να υπέχουν ευθύνη όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από πρόσωπο που μνημονεύεται στην παράγραφο 3 κατέστησε εφικτή τη διάπραξη των παραβάσεων της παραγράφου 1 προς όφελος του νομικού προσώπου από πρόσωπο το οποίο τελεί υπό την εξουσία του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 40

1. Για να ληφθούν υπόψη οι τεχνικές εξελίξεις στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και για να διασφαλισθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41 παράγραφος 2 μπορεί να θεσπίζει τα ακόλουθα μέτρα εφαρμογής:

- α) διασαφήνιση των τεχνικών πτυχών των ορισμών του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχεία α) και δ) και παράγραφοι 6, 7, 8, 9 και 10·
- β) καθορισμός τεχνικών κριτηρίων προκειμένου να εκτιμηθεί εάν οι περιπτώσεις παρουσιάζουν χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας κατά το άρθρο 11 παράγραφοι 2 και 5·
- γ) καθορισμός τεχνικών κριτηρίων προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον οι περιπτώσεις παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας κατά το άρθρο 13·
- δ) καθορισμός τεχνικών κριτηρίων προκειμένου να εκτιμηθεί εάν, σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 2, δικαιολογείται η μη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας σε ορισμένα νομικά ή φυσικά πρόσωπα που ασκούν χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες περιστασιακά ή σε πολύ περιορισμένη κλίμακα.

2. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή θεσπίζει τα πρώτα μέτρα για την εφαρμογή της παραγράφου 1 στοιχεία β) και δ) από τις 15 Ιουνίου 2006.

3. Η Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41 παράγραφος 2, προσαρμόζει τα ποσά που μνημονεύονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχείο ε), στο άρθρο 7

στοιχείο β), στο άρθρο 10 παράγραφος 1 και στο άρθρο 11 παράγραφος 5 στοιχεία α) και δ), λαμβάνοντας υπόψη της την κοινοτική νομοθεσία, τις οικονομικές εξελίξεις καθώς και τις μεταβολές των διεθνών προτύπων.

4. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει ότι τρίτη χώρα δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 11 παράγραφος 1 ή 2, του άρθρου 28 παράγραφοι 3, 4 ή 5, ή των μέτρων που θεσπίζονται κατά την παράγραφο 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου ή με το άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο β), ή ότι η νομοθεσία της τρίτης αυτής χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνται κατά το άρθρο 31 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, εκδίδει σχετική απόφαση σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 41 παράγραφος 2.

Άρθρο 41

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, που εφεξής καλείται «επιτροπή».

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 της εν λόγω απόφασης και με την προϋπόθεση ότι τα μέτρα εφαρμογής που θεσπίζονται με τη διαδικασία αυτή δεν τροποποιούν τις ουσιώδεις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

Η προθεσμία του άρθρου 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται τρίμηνη.

3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

4. Με την επιφύλαξη των μέτρων εφαρμογής που έχουν ήδη θεσπιστεί, η εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας που προβλέπουν τη θέσπιση τεχνικών κανόνων και αποφάσεων με τη διαδικασία της παραγράφου 2 αναστέλλεται τέσσερα χρόνια μετά από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να παρατείνουν τις σχετικές διατάξεις κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής κατά τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης και προς τον σκοπό αυτό τις επανεξετάζουν πριν από τη λήξη του χρονικού διαστήματος των τεσσάρων ετών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 42

Έως τις 15 Δεκεμβρίου 2009, και τουλάχιστον ανά τριετία στη συνέχεια, η Επιτροπή συντάσσει έκθεση περί εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, την οποία και διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Για την πρώτη έκθεση, η Επιτροπή περιλαμβάνει ειδική εξέταση της αντιμετώπισης των δικηγόρων και άλλων ανεξάρτητων επαγγελματιών νομικών.

Άρθρο 43

Έως τις 15 Δεκεμβρίου 2010, η Επιτροπή παρουσιάζει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα ποσοστά των ορίων του άρθρου 3 παράγραφος 6, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στο πιθανό όφελος και στις πιθανές συνέπειες της μείωσης του ποσοστού στο άρθρο 3 παράγραφος 6 στοιχείο α) σημείο i) και στοιχείο β) σημεία i) και iii), από 25 % σε 20 %. Η Επιτροπή δύναται να υποβάλει πρόταση τροποποίησης της παρούσας οδηγίας βάσει της εκθέσεως αυτής.

Άρθρο 44

Η οδηγία 91/308/ΕΟΚ καταργείται.

Οι αναφορές στην καταργούμενη οδηγία θεωρείται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που εμφανίζεται στο παράρτημα.

Άρθρο 45

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως τις 15 Δεκεμβρίου 2007 το αργότερο. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων αυτών και τον πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ των εν λόγω διατάξεων και της παρούσας οδηγίας.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία, ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των σημαντικότερων διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα τον οποίο διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 46

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 47

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 26 Οκτωβρίου 2005.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. BORRELL FONTELLES

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
D. ALEXANDER

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Παρούσα οδηγία	Οδηγία 91/308/ΕΟΚ
Άρθρο 1 παράγραφος 1	Άρθρο 2
Άρθρο 1 παράγραφος 2	Άρθρο 1 στοιχείο Γ
Άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α)	Άρθρο 1 στοιχείο Γ πρώτη περίπτωση
Άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο β)	Άρθρο 1 στοιχείο Γ δεύτερη περίπτωση
Άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο γ)	Άρθρο 1 στοιχείο Γ τρίτη περίπτωση
Άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο δ)	Άρθρο 1 στοιχείο Γ τέταρτη περίπτωση
Άρθρο 1 παράγραφος 3	Άρθρο 1 στοιχείο Γ τρίτο εδάφιο
Άρθρο 1 παράγραφος 4	
Άρθρο 1 παράγραφος 5	Άρθρο 1 στοιχείο Γ δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 2 παράγραφος 1	Άρθρο 2α παράγραφος 1
Άρθρο 2 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 2α παράγραφος 2
Άρθρο 2 παράγραφος 1 παράγραφος 3 στοιχεία α) β) και δ) έως στ)	Άρθρο 2α παράγραφοι 3 έως 7
Άρθρο 2 παράγραφος 1 και παράγραφος 3 στοιχείο γ)	
Άρθρο 2 παράγραφος 2	
Άρθρο 3 παράγραφος 1	Άρθρο 1 στοιχείο Α
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α)	Άρθρο 1 στοιχείο Β σημείο 1
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β)	Άρθρο 1 στοιχείο Β σημείο 2
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ)	Άρθρο 1 στοιχείο Β σημείο 3
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο δ)	Άρθρο 1 στοιχείο Β σημείο 4
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο ε)	
Άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο στ)	Άρθρο 1 στοιχείο Β δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 3 παράγραφος 3	Άρθρο 1 στοιχείο Δ
Άρθρο 3 παράγραφος 4	Άρθρο 1 στοιχείο Ε πρώτο εδάφιο
Άρθρο 3 παράγραφος 5	Άρθρο 1 στοιχείο Ε δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 3 παράγραφος 5 στοιχείο α)	
Άρθρο 3 παράγραφος 5 στοιχείο β)	Άρθρο 1 στοιχείο Ε πρώτη περίπτωση

Παρούσα οδηγία	Οδηγία 91/308/ΕΟΚ
Άρθρο 3 παράγραφος 5 στοιχείο γ)	Άρθρο 1 στοιχείο Ε δεύτερη περίπτωση
Άρθρο 3 παράγραφος 5 στοιχείο δ)	Άρθρο 1 στοιχείο Ε τρίτη περίπτωση
Άρθρο 3 παράγραφος 5 στοιχείο ε)	Άρθρο 1 στοιχείο Ε τέταρτη περίπτωση
Άρθρο 3 παράγραφος 5 στοιχείο στ)	Άρθρο 1 στοιχείο Ε πέμπτη περίπτωση και τρίτο εδάφιο
Άρθρο 3 παράγραφος 6	
Άρθρο 3 παράγραφος 7	
Άρθρο 3 παράγραφος 8	
Άρθρο 3 παράγραφος 9	
Άρθρο 3 παράγραφος 10	
Άρθρο 4	Άρθρο 12
Άρθρο 5	Άρθρο 15
Άρθρο)	
Άρθρο 7 στοιχείο α)	Άρθρο 3 παράγραφος 1
Άρθρο 7 στοιχείο β)	Άρθρο 3 παράγραφος 2
Άρθρο 7 στοιχείο γ)	Άρθρο 3 παράγραφος 8
Άρθρο 7 στοιχεία δ	Άρθρο 3 παράγραφος 7
Άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο α)	Άρθρο 3 παράγραφος 1
Άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχεία β) έως δ)	
Άρθρο 8 παράγραφος 2	
Άρθρο 9 παράγραφος 1	Άρθρο 3 παράγραφος 1
Άρθρο 9 παράγραφοι 2 έως 6	
Άρθρο 10	Άρθρο 3 παράγραφοι 5 και 6
Άρθρο 11 παράγραφος 1	Άρθρο 3 παράγραφος 9
Άρθρο 11 παράγραφος 2	
Άρθρο 11 παράγραφοι 3 και 4	
Άρθρο 11 παράγραφος 5 στοιχείο α)	Άρθρο 3 παράγραφος 3
Άρθρο 11 παράγραφος 5 στοιχείο β)	Άρθρο 3 παράγραφος 4
Άρθρο 11 παράγραφος 5 στοιχείο γ)	Άρθρο 3 παράγραφος 4
Άρθρο 11 παράγραφος 5 στοιχείο δ)	

Παρούσα οδηγία	Οδηγία 91/308/ΕΟΚ
Άρθρο 12	
Άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 2	Άρθρο 3 παράγραφοι 10 και 11
Άρθρο 13 παράγραφοι 3 έως 5	
Άρθρο 13 παράγραφος 6	Άρθρο 5
Άρθρο 14	
Άρθρο 15	
Άρθρο 16	
Άρθρο 17	
Άρθρο 18	
Άρθρο 19	
Άρθρο 20	Άρθρο 5
Άρθρο 21	
Άρθρο 22	Άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 23	Άρθρο 6 παράγραφος 3
Άρθρο 24	Άρθρο 7
Άρθρο 25	Άρθρο 10
Άρθρο 26	Άρθρο 9
Άρθρο 27	
Άρθρο 28 παράγραφος 1	Άρθρο 8 παράγραφος 1
Άρθρο 28 παράγραφοι 2 έως 7	
Άρθρο 29	
Άρθρο 30 στοιχείο α)	Άρθρο 4 πρώτη περίπτωση
Άρθρο 30 στοιχείο β)	Άρθρο 4 δεύτερη περίπτωση
Άρθρο 31	
Άρθρο 32	
Άρθρο 33	
Άρθρο 34 παράγραφος 1	Άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο α)
Άρθρο 34 παράγραφος 2	
Άρθρο 35 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο β) πρώτη περίοδος
Άρθρο 35 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο β) δεύτερη περίοδος
Άρθρο 35 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο	Άρθρο 11 παράγραφος 1 δεύτερη περίοδος

Παρούσα οδηγία	Οδηγία 91/308/ΕΟΚ
Άρθρο 35 παράγραφος 2	
Άρθρο 35 παράγραφος 3	
Άρθρο 36	
Άρθρο 37	
Άρθρο 38	
Άρθρο 39 παράγραφος 1	Άρθρο 14
Άρθρο 39 παράγραφοι 2 έως 4	
Άρθρο 40	
Άρθρο 41	
Άρθρο 42	Άρθρο 17
Άρθρο 43	
Άρθρο 44	
Άρθρο 45	Άρθρο 16
Άρθρο 46	Άρθρο 16